

OVERSIKT GRUPPESESJONER NEON 2011

Tema 1: Størrelse og organisering

Grappesesjon 1.1 og 1.2: Organisasjonsstruktur: På tide å gjøre opp status?

Grappesesjon 1.3/1.4: Når størrelsen teller – reformer, endringer og utviklingstrekk i helsetjenestene

Grappesesjon 1.6: Ansettelsesrelasjoner og organisatoriske grenser

Grappesesjon 1.7 og 1.8: Konsekvenser av makroorganisering på mikronivå

Tema 2: Utvikling av prosjektideer

Grappesesjon 2.1 og 2.2: Utvikling av prosjektideer

Tema 3: Temaer på tvers

Grappesesjon 3.1: Utfordringer og gleder: Organisasjons- og ledelsesfag på grunnleggende nivå

Grappesesjon 3.2: Kritisk masse i forskning og høyere utdanning

Tema 4: Innovasjon og ledelse

Grappesesjon 4.1: Organisering for serviceinnovasjoner i offentlig og privat sektor

Grappesesjon 4.4 /4.5: Bedriftsutvikling som Regional Innovasjon

Tema 5: Andre tema

Grappesesjon 5.1: Demokrati i organisasjoner og organisasjoner i demokratiet

Grappesesjon 5.2/5.3: Profesjon, ledelse og etikk

Grappesesjon 5.4: Corporate and Organizational Communication and Institutionalization

Grappesesjon 5.5: Velferdens organisering

Grappesesjon 5.7: Akademisk Skavlan: «Om leiing og styring»

Bokdiskusjon 1: Resultatkommunen

Bokdiskusjon 2: Beslutninger i team

Gruppesesjon 1.1. og 1.2

Organisasjonsstruktur: På tide å gjøre opp status?

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30 (diskusjon) og 13.30-15.30 (paper)

Sted:PI546, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Torstein Nesheim, seniorforsker, Samfunns- og næringslivsforskning (SNF).

Tema

Studiet av organisasjonsstruktur la mye av grunnlaget for det vitenskapelige studiet av formelle organisasjoner. I dag står temaet sentralt i undervisning på grunnnivå, men får mindre oppmerksomhet på master- og dr.gradsnivå. Det er også lite forskning om hvordan organisasjoner utformes, innholdet i reorganisering og hvilken rolle organisasjonsutforming spiller i implementering av strategier. Vi står overfor et mulig paradoks: På den ene siden har organisasjon og ledelse aldri fått så stor oppmerksomhet som i dag, på den andre siden er debatt og omtale av formelle organisasjoner sjelden beriket av innsikt om hvordan slike organisasjoner faktisk er strukturert og bygget opp. Denne sesjonen tar utgangspunkt i to påstander:

1. Det er en rekke nye og spennende problemstillinger knyttet til organisasjonsstruktur som i liten grad er belyst. Utfordringene knyttet til globalisering , hvordan potensielle konkurransefortrinn skal realiseres, organisering og styring av kompetansebaserte bedrifter og hvordan "exploitation" og "exploration" kan bygges inn i organisasjoner; antyder noen spennende problemstillinger knyttet til organisasjonsstruktur.
2. Endring i organisasjonsstruktur er et viktig virkemiddel for å få til strategiske endringer, som bedre løsninger for kunder/publikum, effektivisering og økt handlingskapasitet . I de mange reformene i offentlig sektor har strukturell endring vært et viktig element, tenk bare på helsesektoren og to-nivå modellen i kommunene. I implementeringen av fusjonen mellom Statoil og Hydro har eksempelvis strukturell integrasjon, standardisering og sentralisering vært sentralt.

Aktuell litteratur:

Anand, M. and Daft, R.L. (2007): "What is the right organization design?", *Organizational Dynamics*, 36 (4): 329-344.

Miller, D., Greenwood, R. og Prakash, R. (2009). What Happened to Organization Theory? *Journal of Management Inquiry*, December: 273-279.

Nesheim, T. (2010): "Organisasjonsdesign som forskningstema: Fra "fyrårn" til "blind flekk" i organisasjonsfaget", *Nordiske organisasjonsstudier*, nr. 2.

Program

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30 (diskusjon), PI546

Organisasjonsstruktur: Introduksjon. Torstein Nesheim, SNF

Forskningen på organisasjonsstruktur: En selvforskyldt irrelevans?
Lars Groth, Institutt for informatikk, UiO.

Normativ teori for organisasjonsdesign. Nicolay Worren, Warren Consulting.

Organisasjonsdesign og organisasjonsoppskrifter. Kjell Arne Røvik, Institutt for sosiologi, statsvitenskap og samfunnsplanlegging, Universitetet i Tromsø.

Fredag 18.11 kl. 13.30-15.30 (paper), PI546

Organisasjonsteori og læringsmodeller, Oddvar Martinsen, HiOA.

Fag- og yrkesdimensjonen i organisasjonsutforming, Ole Johnny Olsen, Sosiologisk institutt, UiB.

Organisasjonsformer og institusjonell autonomi i staten, Kristin Rubecksen, Institutt for adm.org, UiB.

Implementing the ambidextrous organization: Developing change capacity through adaptive, diverse, and supportive organizational cultures, Tore Hillestad, NHH.

Forventede effektiviseringer – fraværende forutsetninger

Forvaltningsenheter i NAV-etaten som case, Tone Alm Andreassen, AFI.

Gruppesesjon 1.3 og 1.4

Når størrelsen teller – reformer, endringer og utviklingstrekk i helsetjenestene

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30 og 15.45-17.45

Sted:PI546, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Dag Olaf Torjesen, dr.polit, førsteamanuensis, Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag, Universitetet i Agder

Simon Neby, Phd, seniorforsker, Uni Rokkansenteret

Tema

Politikk, styring, organisasjon og ledelse i helsefeltet er en tematikk som stadig er aktuell i nyhetsbildet, og som er gjenstand for en betydelig oppmerksomhet blant NEONs medlemmer. De mange reformene i helsesektoren de siste tiårene har bidratt til betydelig organisasjonsteoretisk og statsvitenskapelige forskningsinteresse og diskusjon om hvordan norsk helsevesen skal utformes, driftes og ikke minst forbedres. NEONs fokus for konferansen i 2011 er knyttet til størrelse, og for helsetjenestene er dette en helt sentral problematikk: Sykehusreformen bidro til opprettelsen av større felles organisatoriske enheter, samhandlingsreformen setter søkelys på utfordringene som små kommuner har i forhold til å møte utfordringer som krever størrelse – og i medisins verden er et av de mer kraftfulle argumentene i de senere år også knyttet til størrelse: Jo flere pasienter en kan håndtere, jo flere kostnadmessige stordriftsfordeler, jo bedre blir man på kvalitet og økonomi. Dette utfordrer den tradisjonelt sterke ideen om lokal tilknytning for helsetjenester i Norge. Når kravene til effektivitet og kvalitet øker, argumenteres det på medisinsk grunnlag for større pasientgrunnlag, sentralisering av spesialiserte tjenester, og for interkommunalt samarbeid om intermedieære tiltak. Hvilken rolle spiller denne typen argumenter for vår forståelse av norsk helsetjeneste? Hvordan skal vi tolke størrelsesfokus i lys av den senere tids reformvirksomhet, helsepolitiske diskusjoner og prioriteringer? Vi ønsker særlig bidrag som fokuserer på organisasjonsteoretiske og statsvitenskapelige problemstillinger knyttet til endring og reform i helsetjenestene.

Form

Papersesjon i tradisjonelt format, med presentasjon av paper og påfølgende kommentarer og diskusjon.

Oversikt over papers

Siv Magnussen HIG og Dag Olaf Torjesen, UIA : Interkommunale lokalmedisinske sentere

Vilde H. Bernstrøm, UIO: Different changes and their effect on employment sickness absence

Einar Hovlid, HSF: How can quality improvement contribute to increased productivity

Hege Andersen, UIT : Lean thinking in hospitals as complex social interventions

Lars ErikKjekshus, UIO, Haldor Byrkjeflot, Rokkansenteret, og Dag O. Torjesen, UIA: Legenes tilbaketrekning? — Om organisering og ledelse av sykehus etter NPM

Roar Stokken, Johan Barstad, Siv Osdal, Solrun Osdal og Torstein Hole: I lause lufta — om å reise hjem frå sjukehus med rutefly

Even Nerskogen, UIT: Significance of retrospective perceptions of planned organizational change process

Ivan Spehar, UIO: Transition, confusion and renegotiation: identity construction among clinical managers

Kalvatsvik A, Stokken R, Bolsø JO, Barstad J: Frå haldning til handling

Tidsplan (m. forbehold om endringer):

Torsdag 17. november 2011:

Gruppesesjon 1.3 kl 10:45-12:30, PI546

10:45-10:55: Kort introduksjon, plan for dagen

10:55-11:15: Stokken, Barstad, Osdal, Osdal, Hole – discussant Spehar m.fl

11:15-11:45: Pause/Flexitid

11:45-12:05: Simon Neby – discussant Oddbjørn Bukve

12:05-12:25: Siv Magnussen og Torjesen – discussant Kjekshus, Byrkjeflot, Torjesen

Gruppesesjon 1.4 kl 15:45-17:45, PI546

15:45-16:05: Kjekshus, Byrkjeflot, Torjesen – discussant Siv Magnussen

16:05-16:25: Even Nerskogen – discussant Vilde Bernstrøm

16:25-16:45: Spehar, Kjekshus, Frich – discussant Hovlid m.fl.

16:45-17:05: Vilde Bernstrøm – discussant Hege Andersen

17:05-17:25: Hege Andersen – discussant Even Nerskogen

17:25-17:45: Hovlid, Bukve, Aslaksen, Haug, von Plessen – discussant Stokken

Gruppesesjon 1.6

Ansettelsesrelasjoner og organisatoriske grenser

Tid: Torsdag 17.11 kl. 15.45-17.45

Sted: PI646, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig for gruppesesjonene

Torstein Nesheim, seniorforsker, Samfunns- og næringslivsforskning (SNF).

Tema

Vårt mentale bilde av arbeidslivet bygger på en forestilling om topartsrelasjoner og faste ansettelser innen klare organisatoriske grenser. I denne sesjonen vil vi utfordre denne forestillingen og sette søkelyset på alternative tilknytningsformer for arbeid og organisering over bedriftens grenser. Sett fra virksomhetens side kan faste ansettelser ("open-ended employment relations") suppleres med midlertidige ansettelser, innleid arbeidskraft, eksterne tjenesteytelse og bruk av kontraktører. Vi inviterer til bidrag som a) kan være bygget på *ulike perspektiver, data og metoder*; og b) ha fokus på *ulike nivåer* som bedriften, enheten, prosjektet, arbeidstakeren med mer.

Program

Mona Bråten, FAFO: Restrukturering i en føderativ organisasjon

Sol Skinnarland. FAFO: The Project Manager Role in Initiating and Developing Collaboration in Construction Projects

Ole Johnny Olsen, Sosiologisk institutt, UiB: Arbeidslivets destandardisering - mot en ny usikkerhet?

Arne Kalleberg, University of North Carolina at Chapel Hill, Karen M. Olsen, NHH and Torstein Nesheim, SNF: Job Quality in Triadic Employment Relations: Work Attitudes of Norwegian Temporary Help Agency Employees

Christine J. Skjælaaen, Bergen kommune: Sykepleierinnleie i helsevesenet – fra omstridt ordning til etablert praksis

Ruth Rørvik, Deloitte and Torstein Nesheim, SNF: Exploring Dilemmas in Temporary Help Agencies Relations with Customer Firms

Gruppesesjon 1.7 og 1.8

Konsekvenser av makroorganisering på mikronivå

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30 og fredag 18.11 kl.10.30-12.30

Sted:PI646, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige for gruppesesjonen

Lars Klemsdal, forskningsleder, AFI

Tema

Denne sesjonen ønsker paper som søker å konseptualisere generelt hva makro-organiseringsegrep bidrar med inn i lokale endringsprosesser på operativt (mikro)nivå. Sesjonen ønsker både empirisk baserte og teoretiske forsøk på å konseptualisere dette?

Program

Sesjon 1.7 Torsdag 17.11: 10.45 – 12.30, PI646

Trude Høgvold Olsen og Elsa Solstad, Høgskolen i Harstad: *Hva forteller kommunene innbyggerne om sitt arbeid med samhandlingsreformen?* (Kommentator Ingebjørg Skarpaas)

Ralf Kirchhoff: En komparativ studie av tyske og norske sykehusleger i Norge og deres vurderinger av egen faglighet (Kommentatorer Trude Høgvold Olsen /Elsa Solstad)

Ingebjørg Skarpaas: Fra fagutvikling til fagutviding. Sentralt finansierte stillinger som virkemiddel for lokal utvikling (Kommentator Ralf Kirchhoff)

Sesjon 1.8 Fredag 18.11: 10.30-12.30, PI646

Helene Loe Colman, Inger Stensaker, Birgitte Grøgaard: Identity construction in a MNC: sensemaking and sensegiving (Kommentator, Eric Breit)

Knut Boge: *Outsourcing av støttetjenester - Makroorganisatorisk grep med mikrokonsekvenser.* (Kommentator Ingunn Elvekrok)

Eric Breit: Organizational identity work as antenarrative practice: A study of the Norwegian Work and Welfare Service (Kommentator Knut Boge)

Ingunn Elvekrok, Runi Wesetrud Huse og Ety Nilsen: Fornuft eller følelser: om estetikk og ytelse på arbeidsplassen (Kommentator Helene Loe Colman)

Gruppesesjon 2.1

Utvikling av prosjektideer

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30

Sted: PI649, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige

Svein S. Andersen, professor, Handelshøyskolen BI

Harald Koht, professor, HiO

Line Markussen, høgskolelektor, HiO

Faglig ledelse

Svein S. Andersen, Handelshøyskolen BI

Hver innleder har ca. 25 min. til presentasjon og diskusjon

Program

Formiddag – 10.45-12.30

Kort introduksjon

Turid Moldenæs og Berit Martinussen, UIT

Ledelse som forføring og selvforføring

Idar Alfred Johannessen, Høgskolen Stord/Haugesund

Mindfulness and defensive routines

Aud Solveig Nilsen, UiS

Risikostyring i kommuner

Avsluttende diskusjon

Forskningsstrategi, design

Gruppesesjon 3.1

Utfordringer og gleder: Organisasjons- og ledelsesfag på grunnleggende nivå

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30

Sted: PI658, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige

NRØAs fagkomité for Administrasjonsfag

v. Grete Wennes, førsteamanuensis, HiST og Gro Ladegård, førsteamanuensis,

Handelshøyskolen ved UMB

Hva	Hvem	Tema
Innlegg 1: Kl. 1050-1105 (15 min)	Svein Bergum, Høgskolen i Lillehammer	Erfaringer med praksisemne i Bachelor i organisasjon og ledelse ved Høgskolen i Lillehammer: kritiske suksessfaktorer og nytteeffekter for studenter og praksisbedrifter
Innlegg 2: Kl. 1105-1120 (15 min)	Jon Aarum Andersen, Høgskolen i Lillehammer	Åtte dumheter i organisasjonslitteraturen
Kl. 1120-1130	Salen	Spørsmål til de to foregående innleggene
Paneldebatt: Innlegg fra paneldeltakere, debatt med innledere og salen Kl. 1130-1230 Ledet av Gro Ladegård og Grete Wennes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ragnhild Kvålshaugen, BI 2. Jarle Bastesen, NHH 3. Lise Langåker, Høgskolen i Stord og Haugesund 4. Sidsel Solbrette, Høgskolen i Vestfold Innlegg fra panelet, debatt i plenum	Tema: 1: Studentenes forhold til praksis, manglende erfaring, muligheter for koblinger til praksis – hvordan har vi ulike opplegg for å gjøre faget mer praksisnært 2: Hva er våre perspektiver på det faglige innholdet – hva gjør vi – går vi igjennom bokas mange teorier, har vi kritiske vinklinger, isåfall til hva, hvor store muligheter er det for å gjøre noe annet enn å pugge teori, har vi noen meninger om teoriene? Spørsmål 3: Hva er de største utfordringene på tvers av problemstillinger? Har noen gode erfaringer?

Gruppesesjon 3.2

Kritisk masse i forskning og høyere utdanning

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30

Sted: PI658, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Agnete Vabø, Stedfortredende forskningsleder, NIFU

Tema

Sesjonen tar utgangspunkt i forestillingen om at forsknings- og utdanningsmiljø i sektoren for høyere utdanning må være av en viss størrelse for å oppnå tilstrekkelig kvalitet og effektivitet. Til tross for lite empirisk belegg har ideen om kritisk masse vært et tilbakevendende tema i utdannings- og forskningspolitikken nasjonalt og internasjonalt, fra spørsmål om forskningsproduktivitet til antatte gevinster ved fusjoner. Sesjonen er relevant for alle som utforsker organisasjonsstørrelse i studier av høyere utdanning og forskning.

Form

Paperbasert. Papers presenteres direkte.

Sesjonen har 2 timers varighet og lengde på presentasjonene (tidsrammer og agenda for sesjonen) vil fastsettes etter hvert.

Oversikt over papers

Agnete Vabø og Elisabeth Hovdhaugen, NIFU: Is the critical mass critical? On organizational scale in research and higher education.

Fredrik Niclas Piro, NIFU: Critical mass publications.

Gruppesesjon 4.1

Organisering for serviceinnovasjoner i offentlig og privat sektor

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30

Sted: PI653, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Knut Boge, Førsteamanuensis, Høgskolen i Oslo og Akershus

Tema

Joseph Schumpeter (1911/1934) definerte innovasjon som introduksjon av nye goder, nye produksjonsmetoder, åpning av nye markeder, introduksjon av nye kilder for råvarer eller halvfabrikata, og/eller nye måter å organisere en industri på. Schumpeter (1942) konkluderte også med at såkalt kreativ destruksjon er essensen i det kapitalistiske systemet. Tjenesteytende virksomheter i privat så vel som i offentlig og ideell sektor har de senere årene kommet under økende press for å fremstå som innovative. Tjenesteytende virksomheter fremstår ofte som innovative ved at de utvikler og implementerer ulike former for serviceinnovasjoner.

I de senere årene har det også vært økende press for å bedre samspillet mellom private-, offentlige- og ideelle tjenesteytende virksomheter, og for å fremme utviklingen av serviceinnovasjoner som bedre dekker kundenes, borgernes og brukernes behov. I noen tilfeller har dette skjedd i regi av offentlige og private partnerskap. På hvilke måter kan organiseringen bidra til å fremme eller hemme utviklingen og implementeringen av serviceinnovasjoner i private-, offentlige eller ideelle tjenesteytende virksomheter, eller i samarbeidskonstellasjoner mellom private-, offentlige- og ideelle tjenesteytende virksomheter? Den lenge annonserte Samhandlingsreformen er et av flere interessante cases i denne sesjonen.

Format

Forfatter presenterer paperet (5 min), kommentator/opponent (5 min), svar + diskusjon (10 min)

Program

Velkommen (Knut Boge) (10.45-10.50)

Svein Fredrik Hjelmås (HiOA): *Tjenestekvalitet og matservering på sykehus* (10.40-11.10)

Rannveig Røste (Handelshøyskolen BI): *Institutional Mechanisms for Innovation in Public Services – from Top-down and NPM to Networked Governance* (11.10-11.30)

Etty R. Nilsen (HiBu): *Organizing for learning and innovation; do vertical learning communities matter?* (1130-1150)

Jan Ole Vanebo, Thor Atle Thøring og Hans Kristian Knudsen (HiNT): *IKT som driver og verktøy for innovasjon i offentlig forvaltning generelt og tjenesteproduksjon spesielt* (11.50-12.10)

Espen Hallan og Åge Johnsen (HiOA): *Lean og medarbeidertilfredshet i norske kommuner* (12.10-12.30)

Gruppesesjon 4.4 og 4.5

Bedriftsutvikling som Regional Innovasjon

Tid: Torsdag 17.11 kl. 10.45-12.30 og 15.45-17.45

Sted: PI663, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige

Gunnar Andersson, Høgskolen i Østfold, gunnar.andersson@hiof.no

Synnøve Rubach, Østfoldforskning, sr@ostfoldforskning.no

Geir Liavåg Strand, Vestlandforskning, gst@vestforsk.no

Tema

Bedriftsutvikling kan betraktes som et produkt av et komplekst samspill som går lenger enn bedriften som organisasjon, og som inkluderer underleverandører, akademia, konkurrenter, samarbeidspartnere, nettverk o.l. Resultatet av disse prosessene har konsekvenser som når langt utover grensene til det enkelte selskap, og er med andre ord ikke lengre et rent bedriftsinternt anliggende. Bedriftsutvikling er derfor av regional interesse, og bedriftsutvikling kan betraktes som regional innovasjon i praksis.

Form

Sesjon 1: Paperbasert med opponent (15 min presentasjon og 5 min spørsmål). Utveksling av paper i forkant av konferansen, med kommentarer fra utvalgte peers.

Sesjon 2: Plenumsdebatt

Oversikt over papers

Hong Wu: Understanding of Cultural Divergence for Creating Cultural Convergence of Innovation – A Case Reflection throughout An Innovation Focused Enterprise Development Project

Tone Merete Aasen, Jens Petter Johansen, Jens Olgard Dalseth Røyrvik og Catharina Lindheim: Åpen innovasjon i Kviamarka.

Gunnar Andersson og Frode Johansen: The making of partite cooperation in an enterprise development project.

Halvor Holtskog, Geir Ringen og Jan Olav Enderud: How the automotive and financial crises affect innovations in an industrial cluster?

Synnøve Rubach, Frode Johansen, Hong Wu, og Gunnar Andersson: Organizational Development through broad participation and partite collaboration processes.

Frode Ramstad Johansen: The organization of bi-partite cooperation in daily operation and development at department level – does it fulfill the expectations of the Norwegian model?

Liv Berge, Håkon Finne og Johan E. Ravn: Fra teknologibasert SMB-utvikling med distriktsprofil til regional utvikling med SMB-profil. Om bruken av teknologiattacheer og kompetansemeglere.

Gruppesesjon 5.1

Demokrati i organisasjoner og organisasjoner i demokratiet

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30 og 13.30-15.30

Sted: PI649, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige

Fredrik Engelstad, professor, ISS/UiO

Eivind Falkum, forsker, Fafo

Tema

Demokrati er ikke noe som bare foregår i politikken. Utviklingen av velferdsstaten og økningen av politiske reguleringer av arbeidslivet setter spørsmål om demokrati på dagsordenen. Det gjelder på den ene siden hvordan organisasjoner bidrar til det allmenne demokratiet i tillegg til politikken. Det gjør de ved å være med på å sette dagsorden og kanalisere forventninger og krav. Et forholdsvis nytt tema er samvirke mellom offentlige myndigheter og private organisasjoner, trekkes inn i utforming og gjennomføring av offentlig politikk. Idrett, bistand og sosialt arbeid er typiske områder. På den annen side står forekomsten av demokratiske beslutningsprosesser innad i organisasjoner; på arbeidsplasser, i helsevesenet, i undervisningsinstitusjoner og i frivillige organisasjoner. Der dreier det seg om bedriftsdemokrati, pasientrettigheter og medvirkning, relasjoner mellom lærere og elever, forhold mellom ledelse og medlemmer i frivillig sektor.

Form

Sesjonen er basert på presentasjon av papere, som er sendt ut på forhånd. Hvert paper vil ha en kommentator, i tillegg til innlegg fra gruppedeltakerne.

Oversikt over papers

Harald Koht, *Grasrota lever. Samspillet mellom kommune og områdeforeninger*

Eivind Falkum, *Impacts of opposition in a merger.*

Sveinung Legard, *Økonomikriteriet og deltakende demokrati: Hvordan håndteres utfordringer knyttet til direkte demokrati og representasjon i deltakende budsjetteringsprosesser?*

Tore Hafting og Erik Lindhult, *Pragmatic action research and the role of social power*

Jan Reidar Gregersen, *Beslutningsteoretiske dilemmaer ved akademiske institusjoner*

Inger Marie Hagen, *Hvorfor stakeholder?*

Fredrik Engelstad, *Democracy in working life. A reformulation*

Tidsplan

Fredag 18.11, 10.30 – 12.30

Koht. Kommentar: Hafting

Falkum. Kommentar: Gregersen

Legard. Kommentar: Koht

Hafting. Kommentar: Hagen

Fredag 18.11, 13.30 – 15.30

Gregersen. Kommentar: Legard

Hagen. Kommentar: Engelstad

Engelstad. Kommentar: Falkum

Gruppesesjon 5.2 og 5.3

Profesjon, ledelse og etikk

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30 og 13.30-15.30

Sted:PI663, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlige

Tom Skauge, Høgskolen i Bergen, leder FORPRO

Jill Beth Otterlei, førsteamanuensis, Universitetet i Nordland

Lars Gjelstad, Høgskolen i Bergen

Tema

Denne gruppen er åpen for alle bidrag med tema knyttet til profesjon, profesjonsutdanning, profesjonalisering, profesjonsetikk og koblinger mellom ledelse, organisasjon og profesjon. I 2011 inviterer vi særlig til bidrag som tematiserer ledelse i spenninger mellom profesjon-organisasjon, kyndighet og myndighet. Vi er særlig interessert i bidrag om førstelinje- og mellomledelse.

Yrkeskunnskap har en innholdsside og en formside med forvaltning og kontrollregimer. Hvordan er innholdssiden presset av lekmannskunnskap fra bl.a. nettinformasjon og media og hvordan varierer kontrollsiden mellom profesjonell egenkontroll og eksterne styringsformer. Et tredje tema er profesjonsetikk som de aller flere yrkessammenslutninger har tematisert de siste 5-10 årene. Hva blir tematisert? Hvilken etiske grunnlagsspørsmål blir berørt og hvilke etiske verktøy blir tatt i bruk? En omfattende oversikt over empiri er lagt ut på Forpros nettsider:

<http://prosjekt.hib.no/forpro/index.php?action=static&id=170>

Vi retter også i år fokus mot utdanningsgjøringen av arbeidslivet og de nye betingelsene for profesjonsutdanning som planer om flere norske profesjonsuniversiteter gir og lederutfordringer knyttet til profesjonelle organisasjoner. En rådende tese er at profesjonsledelse er særlig vanskelig.

Oversikt paper

Åge Gjøsæter, Høgskolen Stord/Haugesund: Førstelinjeledere som aktører i utviklings- og endringsprosesser i organisasjoner. En komparativ casestudie.

Jill Beth Otterlei og Berit Skorstad Universitetet i Nordland:

Byråkratisering av academia? Organisatoriske endringer og etiske utfordringer.

Wenche Aasen, Høgskolen i Bergen, Avdeling for lærerutdanning, program for førskolelærerutdanningen, pedagogikkseksjonen: Teamledelse og samarbeid i barnehagen – noen lederutfordringer.

Elin Wood og Hans Chr. Høyer: Hva preger innholdet i det vi vil omtale som tillitsdoktrinene til en utvalgt gruppe medarbeidere i offentlig forvaltning.

Tom Skauge, Høgskolen i Bergen: Teknologiledelse - Mer enn et merkenavn?

Gruppesesjon 5.4

Corporate and Organizational Communication and Institutionalization

Tid: Fredag 18.11 kl. 13.30-15.30

Sted: PI653, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Peggy Simcic Brønn, førsteamanuensis, Institutt for Kommunikasjon, Kultur og Språk, BI

Tema

Strategic communication and institutionalization here is understood as a process where *strategic communication* becomes an “integral and self-evident part of the strategic management of an organization”. Strategic communication can be defined as focused and coordinated processes and efforts designed to understand and engage key audiences in order to create, strengthen, or preserve conditions favorable to advance organizational interests and objectives. Much of the research in this area is done from the perspective of collective patterns of behavior of communication professionals in large firms. This focus possibly misrepresents the actual practice of strategic communication by most organizations. There is a need to evaluate senior management’s perceptions of the role and to study the extent to which strategic communication is understood and practiced in all types of organizations.

Form

The session will be paper-based. Each presentation will be 20 minutes, leaving 10 minutes for comment.

Program

Marianne Nikolaisen Solbakk, Institutt for sosiologi, statsvitenskap og samfunnsplanlegging, Universitetet i Tromsø og Hogne Lerøy Sataøen, Uni Rokkansenteret, Bergen
“Media skaper frykt, vi skal skape trygghet”. Om kommunikasjonsledere i sykehusene og media

Brønn, Peggy Simcic, BI. Institutionalization of Communication: A Report on Management Perceptions of Strategic Communication in Norwegian Firms

Øystein Pedersen Dahlen, Markedshøyskolen. Institusjonalisering av kommunikasjonsfunksjonen i offentlig sektor i Norge

Carl Brønn, School of Economics and Business, UMB og Marianne Jahre, BI.
Challenges in managing high-performance inter-organizational relationships: A communications perspective

Gruppesesjon 5.5.

Velferdens organisering

Tid: Fredag 18.11 kl. 10.30-12.30

Sted: PI653, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Knut Fossetøl , AFI

Mia Vabø, NOVA

1. **Tema:** Organisasjonsforskningen har hatt en svak posisjon i studier av velferdsstatens tjenester. Forskere har vært opptatt av hvordan velferdspolitikken utformes (input) og hvordan velferdstjenester erfares og oppfattes av ulike grupper (output), men i mindre grad av det organiserte arbeidet som befinner seg mellom politikk og praksis. I denne sesjonen vil vi rette søkelyset mot velferdsproduserende organisasjoner og de særegne krav til organisering som følger med det å yte tjenester direkte i møtet med mennesker – innenfor helse- og omsorgstjenesten, sosialtjenesten osv. Det handler med andre ord om det Yehekel Hasenfeld omtaler som «human service organizations». Søkelyset vil bli rettet blant annet mot spenningsforholdet mellom formelle styringskrav og individuell behandling og mot de utfordringene det innebærer å skulle skape et helhetlig brukerfokus gjennom samarbeid på tvers av tjenesteområder.

Form: Muntlige innlegg og diskusjon

Gruppesesjon 5.7

Akademisk Skavlan. «Om leiing og styring»

Tid: Torsdag 17.11 kl. 15.45-17.15

Sted: Aud. PH170, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Berit Moltu, Statoil ASA

Tema

I årets Akademiske Skavlan samtaler **Berit Moltu** (Statoil/NTNU) om «Leing og styring i store organisasjonar» med Vice President HR DPN **Asbjørn Løve** (Statoil) og Professor **Tian Sørhaug** (UiO)

Kontaktperson: Berit Moltu, STATOIL ASA

Mail : bmol@statoil.com

Bokdiskusjon 1

Resultatkommunen

Tid: Fredag 18.11 kl. 13.30-15.30

Sted: PI646, Pilestredet 35, HiOA

Faglig ansvarlig

Harald Torsteinsen, førsteamanuensis, Høgskolen i Harstad (harald.torsteinsen@hih.no)

Tema

Utgangspunktet er en ny bok som kommer på Universitetsforlaget i løpet av året med tittelen Resultatkommunen. Boka tar for seg innføring, bruk og erfaringer med resultatenhetsmodellen og såkalt tonivåorganisering. Hva skjer med denne organisasjonsmodellen som har fått så stor utbredelse i norske kommuner de siste 15 og særlig de siste 10 åra? Hvordan skal vi forstå den økende tendensen til sammenslåing av resultatenheter til større enheter? Hva betyr det at faglig ledelse reintroduseres på kommunalsjefnivå?

Program

- Innledning v/redaktør og førsteamanuensis Harald Torsteinsen, Høgskolen i Harstad
- Presentasjon 1 "Resultatstyring" v/amanuensis Ingunn Gjerde, Høgskolen i Molde
- Korte kommentarer fra tre spesielt inviterte personer;
  1. konsulent Bjørn Brox, Agenda Kaupang
  2. førsteamanuensis Inger Marie Stigen, Høgskolen i Oslo og Akershus
  3. kommunaldirektør Pål Thalmann, Tønsberg kommune
- Kort diskusjon + spørsmål i plenum
  - Pause på 15 minutter
- Presentasjon 2 "Enhetslederrollen" v/førsteamanuensis Trude Høgvold Olsen, Høgskolen i Harstad
- Korte kommentarer fra de tre inviterte
- Kort diskusjon + spørsmål i plenum
- Paneldiskusjon med muligheter for salen for å slippe til.
I panelet: de tre kommentatorene + en av forfatterne.

Forlagsredaktør Per Robstad fra Universitetsforlaget vil også delta.

Bokdiskusjon 2

Beslutninger i team

Tid: Fredag 18.11 kl. 13.30-15.30

Sted:PI658, Pilestredet 35, HiOA

Tema

Det viktigste formålet for lederteam er å ta beslutninger. Det er imidlertid ekstremt utfordrende å forene ulike medlemmers informasjon, interesser og følelser innenfor rammen av en høykvalitetsbeslutning. Tidligere forskning viser at lederteam iblant tar katastrofalt dårlige beslutninger (for eksempel på grunn av Groupthink). Slike beslutninger har to ting felles:

- (1) Medlemmene forstår ikke problemene fullt ut
- (2) Medlemmene har ikke evne til å kapitalisere på forskjellene mellom seg.

En viktig utfordring for lederteam er derfor å se til at hvert enkelt medlem forstår problemet. En annen viktig utfordring er knyttet til hvordan en felles forståelse av problemet kan forhandles frem på teamnivå. I sesjonen diskuteres disse utfordringene og hvordan lederteam kan nå konsensus og få kontroll over potensielle konflikter.

Form

Individuelle presentasjoner og en paneldiskusjon med boken *A Leadership Perspective on Decision Making*, Cappelen (Selart, 2011) som utgangspunkt.

Tidsplan:

- 13.30 - 13.40 Marcus Selart, NHH
- 13.40 - 14.00 Birthe Kåfjord Lange, Seniorrådgiver Statoil Hydro AS
- 14.00 - 14.20 Silja Kristoffersen, Finansdirektør Nemo Engineering AS
- 14.20 – 14.40 Randi Øgrey, Mediabedriftenes Landsforening
- 14.40 – 15.00 Jørn Rognes, Professor NHH
- 15.00 - 15.30 Avsluttende paneldiskusjon

Publisering og formidling:

En artikkel basert sesjonen planlegges å bli publisert i NHH's interne avis Paraplyen.